

Hryggir og hryggjarstykki

Helga Ólafs ritstjóri.

Ég minnst þess þegar ég heyrði fyrst sagt um hjúkrunarfræðinga að þeir væru hryggjarstykkið í heilbrigðiskerfinu hvað mér þótti það skemmtileg samlíking. Enda gegna þeir mikilvægu hlutverki á öllum stigum heilbrigðisþjónustunnar, fylgja landsmönnum frá vöggu til grafar og sinna þeim jafnt á þeirra bestu og verstu stundum lífsins. En það eru fleiri stéttir sem grípa til þessarar myndlíkingar.

Öflug bókmenning er hryggjarstykki íslenskunnar, fjölskyldan er hjartað og hryggjarstykkið og Borgarlínunni hefur verið líkt við hryggjarstykki. En það er einnig karpað um hryggi og hryggjarstykki, og þá í bókstaflegri merkingu! En þegar slegið er upp orðinu hryggjarstykki í íslenskri nútímamálsorðabók Stofnunar Árna Magnússonar í íslenskum fræðum kemur eftirfarandi fram: Orðið er í vinnslu!

En það karpar enginn um mikilvægi hryggjarins enda gegnir hann margþættu og mikilvægu hlutverki. Og samlíkingin við hlutverk hjúkrunarfræðinga sem hryggjarstykki heilbrigðiskerfisins kemur berlega í ljós á efnistöfum í þessu fyrsta tölublaði 2020. Efnisyfirlitið er þó ekki með 33 liði eins og hryggurinn, og efnistökin snúa ekki öll að hryggjarliðunum, en þegar kemur að fjölbreyttum sviðum heilbrigðiskerfisins þá á samlíkingin sannarlega vel við, og ekki síst þegar kemur að umönnun á erfiðum tímum í lífi fólks — og allt til endaloka.

Þrátt fyrir að dauðinn sé óhjákvæmilegur er svo margt sem gerist á lífsleiðinni. Og lífið er svo langt frá því að vera búið þegar kemur að starfslokum. Þá er lífið rétt að byrja! Eða það tekur nýja og óvænta stefnu. Björk Guðjónsdóttir ákvað að setjast aftur á skólabekk eftir 36 ára starf sem hjúkrunarfræðingur á geðdeildum Landspítalans. Eftir starfslok brunnu á henni spurningar eftir áratuga starfsævi og til að leitast við að svara þeim skráði hún sig í mannfræði. Fróður vill fræðast meira á með sanni vel við hjá Björk, en hún lét ekki staðar numið þegar meistaranáminu lauk heldur hélt áfram námi og lauk doktorsprófi í faginu í fyrravetur, þá 78 ára gömul.

Mitt í kjarabaráttunni og áralangri baráttu fyrir mannsæmandi vinnuálagi þurfa hjúkrunarfræðingar að hlúa að sjálfum sér og vara sig á að kulna ekki í vinnu eða örmagnast af þreytu. Það er því miður allt of oft raunin. „Hjúkrunarfræðingar eru ofurhetjur. Þeir eru eins og englar í stríði“, sagði Paolo Bianka í vikulegu viðtali á afmælisárinu sem leið. En ofurhetjur þurfa einnig að hlúa að sér! Ástrós Sverrisdóttir, sem lauk nýlega diplómanámi í jákvæðri sálfræði, fjallar einmitt um mikilvægi þess í pistli sínum að auka velliðan og hamingju því hamingjan er jafn mikilvæg og líkamleg og andleg heilsa.

Það er hvergi betra að hlúa að sér en úti í náttúrunni og augljóst af þeim ljósmyndum sem bárust í ljósmyndasamkeppnina að hjúkrunarfræðingar sækja í náttúruna til að endurheimta orkuna. Forsíðumyndin, sem tekin er af Rudolf Adolfssyni, er einmitt úr fjörunni á Ingjaldssandi.

TÍMARIT HJÚKRUNARFRÆÐINGA
Suðurlandsbraut 22, 108 Reykjavík
Sími 540 6405
Netfang helga@hjukrun.is
Vefsíða www.hjukrun.is

Útgefandi: Félag íslenskra hjúkrunarfræðinga
Sími skrifstofu 540 6400

Ritstjóri og ábyrgðarmaður Helga Ólafs Fagritstjóri Hrund Scheving Thorsteinsson Ritnefnd Aðalbjörg Stefania Helgadóttir, Alda Ásgeirsdóttir, Anna Ólafía Sigurðardóttir, Hafdis Skúladóttir, Hrund Scheving Thorsteinsson, Margrét Hrönn Svavarsdóttir, Sigurlaug Anna Þorsteinsdóttir **Blaðamaður** Magnús Hlynur Hreiðarsson **Forsíðumynd** Rudolf Adolfsson **Ljósmyndir** Þorkell Þorkelsson o.fl. **Yfirllestur og prófórk** Ragnar Hauksson **Auglýsingar** Erna Sigmundsdóttir sími 821 2755 **Hönnun og umbrot** Egill Baldursson ehf. **Prentun** Prenttækni ehf.

Tekið er á móti efni til birtingar á netfanginu ritstjori@hjukrun.is. Leiðbeiningar um ritun fræðslu- og fræðigreina er að finna á vefsíðu tímaritsins.

ISSN 2298-7053